

Số: 100 /BC-BTP

Hà Nội, ngày 03 tháng 4 năm 2023

BÁO CÁO

**tình hình hoạt động của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật
các cấp năm 2022 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2023**

Kính gửi: Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật trung ương

Thực hiện Quyết định số 04/QĐ-HĐPH ngày 12/01/2022 của Chủ tịch Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật trung ương về phê duyệt Kế hoạch hoạt động của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật (sau đây gọi là Hội đồng) trung ương năm 2022, Thông báo số 45/TB-VPCP ngày 18/02/2022 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Phạm Bình Minh, Chủ tịch Hội đồng trung ương, Bộ Tư pháp, Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương báo cáo tình hình hoạt động của Hội đồng các cấp năm 2022 và nhiệm vụ trọng tâm trong năm 2023 như sau:

I. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI CÁC NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CỦA HỘI ĐỒNG TRONG NĂM 2022

1. Hướng dẫn nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật đáp ứng nhu cầu của người dân và yêu cầu quản lý Nhà nước; đa dạng các hình thức, cách thức phổ biến, giáo dục pháp luật

1.1. Năm 2022, Hội đồng trung ương và Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương đã ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn công tác phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL)¹. Có 23 bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương đã ban hành Kế hoạch riêng về PBGDPL (xem Phụ lục I), còn lại là lồng ghép hướng dẫn công tác PBGDPL trong Kế hoạch công tác pháp chế, Kế hoạch truyền thông năm 2022. 63/63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương đã ban hành Kế hoạch công tác PBGDPL của Ủy ban nhân dân và Kế hoạch hoạt động của Hội đồng cấp tỉnh năm 2022. Nhiều địa phương chủ động ban hành văn bản riêng hướng dẫn phổ biến vấn đề dư luận xã hội quan tâm trên địa bàn, lựa chọn nội dung PBGDPL theo từng quý².

¹ (i) Kế hoạch thực hiện các Đề án về PBGDPL; hòa giải ở cơ sở năm 2022 (Quyết định số 458/QĐ-BTP ngày 28/3/2022 của Bộ Tư pháp); (ii) Kế hoạch số 1414/KH-HĐPH ngày 05/5/2022 về kiểm tra của Hội đồng trung ương năm 2022; (iii) Công văn số 273/HĐPH ngày 25/01/2022 của Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương hướng dẫn phổ biến các luật, nghị quyết mới được thông qua, triển khai một số nhiệm vụ PBGDPL dịp Tết Nhâm Dần 2022; (iv) Công văn số 744/BTP-PBGDPL ngày 14/3/2022 hướng dẫn các bộ, ngành, đoàn thể trung ương thực hiện công tác PBGDPL năm 2022; (v) Công văn số 745/BTP-PBGDPL ngày 14/3/2022 hướng dẫn các địa phương thực hiện công tác PBGDPL; hòa giải ở cơ sở; đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2022; (vi) Công văn số 1853/BTP-PBGDPL ngày 07/6/2022 nắm bắt tình hình thực hiện công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở, cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2022; (vii) Công văn số 1504/BTP-PBGDPL ngày 12/5/2022 hướng dẫn tổng kết Chương trình phối hợp số 60/CTPH-BTP-HLHPNVN ngày 05/01/2018 giữa Bộ Tư pháp và Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam; (viii) Công văn số 2400/HĐ ngày 12/7/2022 phổ biến các luật mới được Quốc hội khóa XV thông qua tại Kỳ họp thứ 3.

² Lai Châu, Cao Bằng, Kon Tum, Quảng Bình...

Nội dung PBGDPL trọng tâm năm 2022 được xác định để đáp ứng nhu cầu thông tin, tìm hiểu pháp luật của người dân, doanh nghiệp, yêu cầu quản lý Nhà nước, thực tiễn thi hành pháp luật, trong đó tập trung các vấn đề dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận xã hội; truyền thông dự thảo chính sách có tác động lớn đến xã hội; chính sách, pháp luật hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho người dân, doanh nghiệp để khắc phục hậu quả dịch bệnh Covid-19, ổn định đời sống và phục hồi phát triển kinh tế; các luật, pháp lệnh, văn bản mới được thông qua năm 2021 và năm 2022; các quy định có liên quan trực tiếp đến sản xuất, kinh doanh, quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, doanh nghiệp; phòng, chống tham nhũng, lãng phí; phòng, chống tội phạm; dịch bệnh, thiên tai; hội nhập quốc tế; các điều ước quốc tế, Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam đã tham gia ký kết có liên quan trực tiếp đến người dân, doanh nghiệp.

1.2. Nhiều thành viên Hội đồng trung ương đã chủ động tham mưu bộ, cơ quan, tổ chức trung ương chỉ đạo, tổ chức triển khai các hoạt động PBGDPL trong ngành, lĩnh vực như: Tổ chức Cuộc thi “Sáng kiến, mô hình PBGDPL hiệu quả thông qua hoạt động văn hóa ở cơ sở” (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch); Cuộc thi “Thanh niên với pháp luật thuế” (Tổng cục Thuế - Bộ Tài chính); Đội hình “Tư vấn pháp lý lưu động”, Câu lạc bộ “Nhịp sống trẻ”, “Thắp sáng niềm tin” (Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh); Hội thi toàn quốc về pháp luật dân quân tự vệ (Bộ Quốc phòng); trao giải Cuộc thi “Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tham nhũng” (Thanh tra Chính phủ); PBGDPL về phòng, chống Covid-19 (Bộ Y tế); sản xuất Gameshow “Giờ thứ 9+” phát sóng trên VTV3 (Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam); mô hình “Cựu chiến binh tham gia giữ gìn trật tự an toàn giao thông và xây dựng văn hóa giao thông” (Hội Cựu chiến binh Việt Nam), mô hình điểm “Hội Nông dân tham gia tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của nông dân gắn với thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở và tham gia giám sát, phản biện xã hội” (Trung ương Hội Nông dân Việt Nam); xây dựng và phát sóng thường xuyên các chương trình PBGDPL bằng tiếng dân tộc thiểu số (Đài Truyền hình Việt Nam)...

Các hình thức PBGDPL được Hội đồng các cấp hướng dẫn áp dụng linh hoạt tùy thuộc vào thực tiễn từng thời kỳ. Ví dụ, trong những tháng đầu năm, nhằm ứng phó với tình hình dịch bệnh Covid-19 còn diễn biến phức tạp, phần lớn các cơ quan, đơn vị vẫn tiếp tục duy trì các hình thức PBGDPL trực tuyến. Khi cả nước bước vào trạng thái bình thường mới sau đại dịch Covid-19, Hội đồng các cấp đã chỉ đạo tăng cường các hoạt động PBGDPL với các hình thức đa dạng, phù hợp với từng vùng, miền, từng nhóm đối tượng, nhất là nhóm đối tượng đặc thù.

Nhiều mô hình, cách thức PBGDPL hiệu quả tiếp tục được các bộ, ngành, địa phương xây dựng mới hoặc nhận rộng, tiêu biểu như: các mô hình PBGDPL đạt giải trong cuộc thi “Sáng kiến, mô hình PBGDPL hiệu quả thông qua hoạt động văn hóa ở cơ sở” do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức³; mô hình “Hội

³ Như: mô hình “Mỗi tháng 01 bộ luật”, “Tuyên truyền, giáo dục pháp luật tại các ngôi nhà trí tuệ”, “Hùng biện dưới cờ”...

gia đình có 02 lối thoát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ”⁴; mô hình “Ba không” (không nghi kỵ cầm đồ thuốc độc, không mua bán, sử dụng súng tự chế, không bạo lực gia đình)⁵; mô hình “24 giờ trải nghiệm” cùng ăn cùng ở, cùng làm với Nhân dân trên địa bàn⁶; phát động triển khai xây dựng 192 mô hình liên gia an toàn phòng cháy chữa cháy⁷; Tổ tư vấn tâm lý, pháp lý quân nhân⁸; “Mỗi tuần một câu hỏi, một đáp án”, “Mỗi ngày một câu hỏi pháp luật”⁹; “Điểm hẹn pháp luật”¹⁰; tổ chức sự kiện truyền thông tại cộng đồng gắn với trả lời câu hỏi có thưởng, thi tìm hiểu pháp luật, tiểu phẩm vui, đối thoại¹¹; mô hình PBGDPL “truyền thông pháp luật về cơ sở” tại các nhà thờ tự; mô hình “Phiên tòa giả định”¹²; mô hình Tổ an ninh nhân dân, tổ liên gia tự quản¹³; “Nhóm nòng cốt” của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam¹⁴; mô hình “phát huy vai trò của bà con dân tộc Khmer tham gia giữ gìn an ninh trật tự”; mô hình câu lạc bộ “tuyên truyền, cảm hóa, giáo dục đối tượng tại cơ sở tôn giáo”; sản xuất gameshow truyền hình¹⁵; mô hình “Cựu chiến binh tham gia giữ gìn trật tự an toàn giao thông và xây dựng văn hóa giao thông”¹⁶; mô hình điểm tổ chức PBGDPL phục vụ tổ chức thi hành pháp luật trong bồi thường, hỗ trợ, giải phóng mặt bằng khi Nhà nước thu hồi đất¹⁷...

1.3. Công tác giáo dục pháp luật trong nhà trường được Bộ Giáo dục và Đào tạo định hướng kết hợp giữa giáo dục chính khóa với giáo dục ngoại khóa thông qua sinh hoạt chủ nhiệm, sinh hoạt dưới cờ, nói chuyện chuyên đề về pháp luật, thi tìm hiểu pháp luật. Nội dung giáo dục pháp luật tập trung được điều chỉnh để phù hợp trong từng thời kỳ như giai đoạn nghỉ hè, trong đó tập trung phổ biến các kỹ năng kiến thức phòng, chống đuối nước, an toàn phòng cháy, chữa cháy...

Theo thống kê của Bộ Tư pháp, năm 2022, cả nước đã tổ chức 628.972 cuộc PBGDPL trực tiếp cho 39.597.952 lượt người dự; tổ chức 10.878 cuộc thi tìm hiểu pháp luật thu hút được 10.842.318 lượt người tham gia; biên soạn, phát hành 68.649.475 tài liệu pháp luật.

⁴ Công an tỉnh Quảng Ngãi

⁵ Quảng Ngãi

⁶ Công an tỉnh Nghệ An

⁷ Công an tỉnh Thanh Hóa

⁸ Bộ Quốc phòng, An Giang, Gia Lai.

⁹ Bộ Quốc phòng, Cao Bằng, Lai Châu.

¹⁰ Cần Thơ

¹¹ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bình Dương, Hải Dương, Kiên Giang, Ninh Bình, Trà Vinh, Vĩnh Long...

¹² Tòa án nhân dân tối cao, Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Hòa Bình, Long An, Nghệ An, Phú Yên, Quảng Ninh, Trà Vinh,...

¹³ Bộ Công an, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, Tổng liên đoàn lao động Việt Nam, Hội cựu chiến binh Việt Nam, An Giang, Bạc Liêu, Bắc Giang, Bến Tre, Bình Định, Điện Biên, Gia Lai, Hà Giang, Hòa Bình, Hưng Yên, Khánh Hòa, Lai Châu, Long An, Nam Định, Nghệ An, Phú Yên, Sóc Trăng, Sơn La, Yên Bái,...

¹⁴ Đã trích đăng các văn bản pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền, nghĩa vụ của công dân trên Loa truyền thanh của thôn, tổ dân phố; kê, vẽ pano, khẩu hiệu tuyên truyền tại Nhà văn hóa, Bảng thông tin, những nơi tập trung đông người của khu dân cư; cứ 1-2 tuần lại thay các nội dung mới

¹⁵ “Tiền khéo, tiền khôn” của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam; “Giờ thứ 9+” của Tổng Liên đoàn Lao động VN; “Sức nước ngàn năm” do Bộ Tư pháp phối hợp thực hiện...

¹⁶ Hội Cựu chiến binh Việt Nam.

¹⁷ Quảng Ninh, Bắc Ninh.

1.4. Thực hiện Thông báo số 45/TB-VPCP, ngày 07/3/2022, Bộ Ngoại giao ban hành Công văn số 749/BNG-UBNV-PCTTra về việc thực hiện công tác PBGDPL liên quan đến người Việt Nam ở nước ngoài. Theo đó, nhiều địa phương¹⁸ đã tổ chức PBGDPL cho người Việt Nam ở nước ngoài tập trung vào các nội dung liên quan đến các quy định về quyền, nghĩa vụ của công dân Việt Nam nói chung, người Việt Nam ở nước ngoài nói riêng; Luật Tương trợ tư pháp; pháp luật về hộ tịch, quốc tịch; xuất cảnh, nhập cảnh; pháp luật về đất đai, nhà ở; các quy định về chính sách bảo hộ của Nhà nước Việt Nam đối với công dân Việt Nam tại nước ngoài; chính sách khuyến khích ưu đãi, thu hút đầu tư kinh doanh từ các chuyên gia, trí thức, nhà đầu tư là kiều bào; các Điều ước quốc tế, hiệp định thương mại tự do có liên quan... Hình thức PBGDPL chủ yếu là tổ chức hội nghị, hội thảo, tọa đàm, các lớp tập huấn; biên soạn tài liệu PBGDPL ngắn gọn, sinh động, dễ hiểu, được dịch ra tiếng nước ngoài phổ thông hoặc tiếng nước sở tại; tổ chức PBGDPL trên các phương tiện thông tin đại chúng; thông qua cổng/trang thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị, các ứng dụng mạng xã hội... Bên cạnh đó, Thông tấn xã Việt Nam PBGDPL cho người nước ngoài trên các chuyên mục “Talking Law”, “Legal Advisor” của Báo Vietnam News, trên Tạp chí Vietnam Law and Legal Forum.

Để thực hiện hiệu quả Kết luận số 12-KL/TW ngày 12/8/2021 của Bộ Chính trị về công tác người Việt Nam ở nước ngoài trong tình hình mới, Bộ Tư pháp đã tổ chức Cuộc thi trực tuyến “Tìm hiểu các quy định của pháp luật liên quan đến quyền và nghĩa vụ của người Việt Nam ở nước ngoài”. Cuộc thi được tổ chức bằng hình thức trực tuyến trong vòng 30 ngày, bắt đầu từ 0h00 ngày 25/10/2022 đến 24h00 ngày 25/11/2022 (theo múi giờ Việt Nam, GMT+7) trên Cổng Thông tin điện tử Bộ Tư pháp và Cổng/Trang thông tin điện tử PBGDPL quốc gia. Cuộc thi đã thu hút được 623.393 lượt truy cập, 260.533 lượt dự thi trong tổng số 148.774 người tham gia thi. 63/63 địa phương trên cả nước đều có thí sinh tham dự Cuộc thi. Trong đó, các tỉnh/thành phố đứng đầu về số lượt dự thi là: Bắc Giang (27.647 người thi/59.451 lượt); Hà Nội (18.134 người thi/27.815 lượt); Bắc Ninh (10.754 người/19.821 lượt); Nam Định (9.953 người thi/16.207 lượt); thành phố Hồ Chí Minh (9.392 người thi/14.212 lượt). Cuộc thi cũng đã thu hút người dự thi từ 24 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới¹⁹, trong đó Liên bang Nga và Nhật Bản là 02 quốc gia có số lượng người tham gia dự thi nhiều nhất.

2. Thực hiện các giải pháp đổi mới, nâng cao hiệu quả, tính thực chất của Hội đồng, phát huy trách nhiệm thành viên Hội đồng và Cơ quan Thường trực Hội đồng

2.1. Hoạt động của các thành viên Hội đồng trung ương: Các thành viên Hội đồng trung ương đã phân công nhiệm vụ cho bộ phận đầu mối tham mưu công tác PBGDPL của bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương; ban hành văn bản hướng dẫn các đơn vị trực thuộc và địa phương, chỉ đạo tổ chức nhiều hoạt động

¹⁸ An Giang, Lào Cai, Bình Định, Phú Thọ...

¹⁹ Afghanistan, Andorra, Angola, Anh, Antarctica, Antigua and Barbuda, Argentina, Ấn Độ, Belarus, Ba Lan, Canada, Cuba, Cộng hòa Séc, Đài Loan, Đức, Nhật Bản, Hàn Quốc, Lào, Liên bang Nga, Phần Lan, Romania, Mỹ, Úc, Trung Quốc.

PBGDPL hướng về cơ sở trong ngành, lĩnh vực; rà soát, kiện toàn đội ngũ báo cáo viên pháp luật²⁰; chỉ đạo tổng kết 10 năm thực hiện Luật PBGDPL, 10 năm hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam²¹; thực hiện chính sách huy động các nguồn lực xã hội tham gia hoạt động PBGDPL... Công tác chỉ đạo của một số thành viên Hội đồng trung ương cũng đã có nhiều đổi mới, chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin trong điều hành, chỉ đạo...²². Bên cạnh đó, một số thành viên Hội đồng trung ương²³ đã tổ chức hoạt động kiểm tra công tác PBGDPL trong các đơn vị trực thuộc; hướng dẫn xác định kết quả triển khai công tác PBGDPL là một trong những tiêu chí đánh giá việc hoàn thành nhiệm vụ của các đơn vị²⁴.

2.2. Hoạt động của Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương đã có đổi mới theo hướng tăng cường tính chủ động, trao đổi thông tin với thành viên Hội đồng trung ương nhằm nắm bắt thực trạng và giải quyết các vấn đề vướng mắc, khó khăn trong triển khai hoạt động PBGDPL. Thường trực Hội đồng trung ương đã tổ chức làm việc chuyên đề với một số thành viên Hội đồng trung ương là lãnh đạo Hội Luật gia Việt Nam, Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Liên đoàn Luật sư Việt Nam và Bộ Giáo dục và Đào tạo²⁵; Thường trực Tổ Thư ký đã làm việc với đơn vị tham mưu công tác PBGDPL tại bộ, ngành thành viên Hội đồng trung ương để chuẩn bị làm việc giữa Thường trực Hội đồng với thành viên Hội đồng là lãnh đạo các bộ, ngành trên.

Hội đồng trung ương đã tăng cường công tác kiểm tra công tác PBGDPL tại một số bộ, ngành, địa phương (Bộ Tài chính, Bộ Công Thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tiền Giang, Bến Tre, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bình Dương, Tây Ninh, Quảng Ninh, Lạng Sơn).

Tổ thư ký giúp việc Hội đồng trung ương cũng đã tổ chức 06 Toạ đàm sinh hoạt chuyên đề²⁶ để chuẩn bị nội dung các Phiên họp của Hội đồng trung ương; thống nhất phân công nhiệm vụ cho các thành viên Tổ thư ký trong tham mưu thực hiện các nhiệm vụ của Hội đồng trung ương năm 2022...

2.3. Nhằm đổi mới tổ chức, hoạt động của cơ quan, đơn vị tham mưu, thực hiện quản lý nhà nước về PBGDPL theo hướng độc lập, chuyên trách, hoạt

²⁰ Thành viên Hội đồng là Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam...

²¹ Thành viên Hội đồng là Phó Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam...

²² Thành viên Hội đồng là Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phó Tổng giám đốc Đài Tiếng nói Việt Nam, Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Thứ trưởng Bộ Nội vụ, Phó Chủ tịch Ban Chấp hành Trung ương Hội Nông dân Việt Nam...

²³ Thành viên Hội đồng là Thứ trưởng Bộ Quốc phòng.

²⁴ Thành viên Hội đồng là Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ.

²⁵ Đến nay, đã tổ chức buổi làm việc giữa Thường trực Hội đồng trung ương với Lãnh đạo Hội Luật gia Việt Nam (ngày 09/6/2022), Lãnh đạo Trung ương Đoàn Thanh niên CSCM (ngày 14/7/2022), Lãnh đạo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (ngày 02/8/2022), Lãnh đạo Trung ương Hội Nông dân Việt Nam (ngày 03/8/2022), Lãnh đạo Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam (ngày 18/8/2022), Lãnh đạo Liên đoàn Luật sư Việt Nam (ngày 16/11/2022); Lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo (ngày 01/12/2022).

²⁶ Tổ chức các Toạ đàm vào ngày 09/02/2022; 10/5/2022; 21/7/2022; 05/12/2022; 12/12/2022 và 28/12/2022.

động linh hoạt, hiệu quả theo yêu cầu của Kết luận số 80-KL/TW ngày 20/6/2020 của Ban Bí thư và Quyết định số 1521/QĐ-TTg ngày 06/10/2020 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tư pháp – Cơ quan Thường trực Hội đồng đã tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 98/2022/NĐ-CP ngày 29/11/2022 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Tư pháp. Trong đó, chuyển đổi mô hình Vụ Phổ biến, giáo dục pháp luật thành Cục Phổ biến, giáo dục pháp luật. Việc chuyển đổi mô hình này là một giải pháp giúp đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong lĩnh vực PBGDPL của Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương.

2.4. Nhiều địa phương (Bến Tre, Đồng Tháp, Điện Biên...) đã đổi mới hình thức thông tin, phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức thành viên Hội đồng thông qua việc ứng dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội. Nhiều địa phương đã triển khai hoạt động kiểm tra, khảo sát, đánh giá thực trạng công tác PBGDPL và nhu cầu PBGDPL, cung cấp thông tin của người dân trên địa bàn để làm cơ sở cho hoạt động chỉ đạo, điều hành (xem Phụ lục I).

3. Tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022

Được sự đồng ý của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tư pháp - Cơ quan Thường trực Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật trung ương đã chủ trì, phối hợp với một số bộ, ngành trung ương tổ chức thành công Lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2022. Ngày 06/11/2022, Lễ hưởng ứng được tổ chức tại Nhà Hát lớn Hà Nội và được truyền hình trực tiếp trên kênh VTV1, Đài Truyền hình Việt Nam, phát thanh trực tiếp trên kênh VOV1, Đài Tiếng nói Việt Nam. Lễ hưởng ứng có sự tham gia chủ trì và phát biểu của đồng chí Phạm Minh Chính, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ; đồng chí Phan Đình Trạc, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Nội chính Trung ương; đồng chí Nguyễn Hòa Bình, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao và đại diện các đồng chí Lãnh đạo, nguyên Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, đại biểu Quốc hội, đại diện các ban, bộ, ngành, đoàn thể ở trung ương, một số địa phương, các cơ quan Quốc hội, các đoàn đại biểu Quốc hội, thành viên Hội đồng trung ương, lãnh đạo Bộ Tư pháp qua các thời kỳ; các tổ chức pháp chế, Sở Tư pháp, các cơ quan thông tấn báo chí, đại diện cho các tập thể, các cá nhân được nhận Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ, các tầng lớp nhân dân thủ đô và đại diện lãnh đạo các doanh nghiệp (tổng số hơn 400 đại biểu tham dự buổi Lễ). Để biểu dương, ghi nhận các tập thể, cá nhân có thành tích nổi bật trong 10 năm hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, tại buổi Lễ, đồng chí Phạm Minh Chính, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ đã trao tặng Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ cho 07 tập thể và 06 cá nhân có thành tích xuất sắc trong 10 năm hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam.

Xác định công tác truyền thông là nhiệm vụ trọng tâm góp phần tạo sự lan tỏa của Ngày Pháp luật Việt Nam. Bộ Tư pháp đã chủ động phối hợp, huy động sự vào cuộc của các cơ quan, bộ, ngành, địa phương tạo thành đợt cao điểm

truyền thông từ ngày 05/11 đến ngày 09/11/2022 với nhiều hoạt động cụ thể như: Xây dựng các khẩu hiệu hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam; thiết kế các mẫu pano, áp phích khẩu hiệu tuyên truyền, cổ động hưởng ứng và đăng tải công khai trên mạng internet; tổ chức xây dựng, phối hợp đăng tải các bài viết, các chương trình, tọa đàm; phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam xây dựng các clip cổ động để phục vụ truyền thông về Ngày Pháp luật; phối hợp với Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo các doanh nghiệp viễn thông tổ chức nhắn tin hưởng ứng Ngày Pháp luật trên thiết bị di động (cho 127,206,903 số thuê bao).

Để đổi mới, nâng cao hiệu quả tổ chức Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022, tạo sức lan tỏa tinh thần thượng tôn Hiến pháp, pháp luật đến đông đảo người dân theo tinh thần hướng mạnh về cơ sở, Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương chỉ đạo phối hợp với Ủy ban nhân dân 03 địa phương làm điểm tổ chức các sự kiện hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022 gồm: Thành phố Hồ Chí Minh (tổ chức tại phường Hiệp Tân, quận Tân Phú vào ngày 17/10/2022); tỉnh Nam Định (tổ chức tại huyện Hải Hậu vào ngày 27/10/2022); tỉnh Nghệ An (tổ chức tại huyện Đô Lương vào ngày 31/10/2022); đồng thời tổ chức sự kiện hưởng ứng tại Trường Cao đẳng Luật miền Bắc (ngày 01/11/2022). Tại các sự kiện hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam tại cơ sở, các đại biểu đã trao đổi các mô hình, cách làm hiệu quả trong tổ chức hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam; tôn vinh tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong xây dựng, thi hành pháp luật, PBGDPL; tổ chức trợ giúp pháp lý cho người dân (Hải Hậu, Nam Định) và các hoạt động thiện nguyện xã hội (trao Tủ sách pháp luật, trao quà cho các học sinh nghèo vượt khó). Qua đó, việc hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam bảo đảm thực chất, hiệu quả hơn.

Trên cơ sở văn bản hướng dẫn của Bộ Tư pháp, có 12 bộ, ngành, đoàn thể ở Trung ương²⁷ và 63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương đã ban hành kế hoạch, văn bản hướng dẫn, tổ chức triển khai các hoạt động cụ thể hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022 với nhiều hoạt động phong phú. Bên cạnh các hình thức truyền thống như tổ chức hội nghị, hội thảo, biên soạn tài liệu truyền thông về Ngày Pháp luật Việt Nam, năm 2022, các bộ, ngành, địa phương đã triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam trên phương tiện thông tin đại chúng, Công/Trang thông tin điện tử; truyền thông về Ngày Pháp luật Việt Nam qua mạng viễn thông, mạng xã hội; thông qua các cuộc thi tìm hiểu pháp luật (thi sân khấu, thi trực tuyến), tọa đàm giao lưu, đối thoại chính sách, pháp luật; lồng ghép trong các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao; tổ chức Lễ hưởng ứng 10 năm Ngày Pháp luật Việt Nam gắn với tổng kết 10 năm thực hiện Luật PBGDPL (Bộ Công an và gần 30 địa phương); tổ chức phát động thi đua và khen thưởng hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022 (Bộ Giao thông vận tải); tổ chức lễ tổng kết, trao giải Cuộc thi (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Cà Mau, Tây Ninh, Bến Tre, Cao Bằng, Đồng

²⁷ Bộ Quốc phòng; Bộ Công Thương; Bộ Giao thông vận tải; Bộ Tài chính; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Bộ Xây dựng; Bộ Kế hoạch và Đầu tư; Bộ Khoa học và Công nghệ; Ngân hàng Nhà nước Việt Nam; Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh; Trung ương Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Nai...); xây dựng phóng sự truyền hình về Ngày Pháp luật Việt Nam (Bộ Tư pháp); tổ chức lồng ghép sinh hoạt “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội Chủ nghĩa Việt Nam” với “Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc”²⁸ (Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam)....

4. Tổ chức thực hiện Đề án và các nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao tại Quyết định số 1521/QĐ-TTg

Ngày 30/3/2022, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 407/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022-2027”. Để triển khai thực hiện Đề án này, ngày 23/6/2022, Bộ Tư pháp đã ban hành Quyết định số 1410/QĐ-BTP về Kế hoạch thực hiện Đề án năm 2022; tham mưu Hội đồng trung ương ban hành Công văn số 2075/HĐPH về triển khai Đề án; tham mưu tổ chức thành công Hội nghị triển khai Quyết định số 407/QĐ-TTg (ngày 24/6/2022). Hiện có 09 bộ, ngành, tổ chức trung ương²⁹, 55 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương³⁰ đã ban hành kế hoạch, công văn triển khai thực hiện Đề án và 13 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương³¹ đã ban hành văn bản hướng dẫn của Hội đồng phối hợp PBGDPL cấp tỉnh.

Trên cơ sở Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh của Quốc hội năm 2022, một số bộ, ngành, đoàn thể đã triển khai hoạt động truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, tập trung vào một số dự thảo luật theo định hướng của Hội đồng trung ương tại Công văn số 2075/HĐPH như: Luật Đất đai (sửa đổi), Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở; Luật Nhà ở (sửa đổi); Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi); Luật Phòng, chống bạo lực gia đình (sửa đổi); Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (sửa đổi); Luật Giao dịch điện tử (sửa đổi); Luật Giá (sửa đổi) và Luật Khám bệnh, chữa bệnh (sửa đổi). Trong đó, một số bộ, ngành chủ trì soạn thảo đã chỉ đạo xây dựng và thực hiện kế hoạch truyền thông riêng cho từng dự án luật như: Bộ Y tế, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Nội vụ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Tư pháp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tổ chức phản biện xã hội Luật Dân chủ ở cơ sở, Luật Thanh tra (sửa đổi), Luật Đất đai (sửa đổi) với hình thức hội nghị trực tiếp kết hợp với trực tuyến xuống xã, phường, thị trấn. Một số đồng chí Bộ trưởng, trưởng ngành đã chủ động tham gia các tọa đàm, diễn đàn cung cấp thông tin về chính sách được sửa đổi, bổ sung trong các văn bản luật. Qua hơn 8

²⁸ trong tháng 11 năm 2022 cả nước có 104.472 khu dân cư tổ chức Ngày hội (chiếm tỷ lệ 95,2%) với hơn 2,8 triệu lượt người tham dự.

²⁹ Bộ Giao thông vận tải, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Tư pháp, Ban Quản lý lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bộ Thông tin và Truyền thông, Ủy ban Dân tộc, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

³⁰ Bà Rịa – Vũng Tàu, Hưng Yên, Hòa Bình, Quảng Trị, Yên Bái, Bắc Ninh, Nghệ An, Cao Bằng, Bình Thuận, Bình Định, Quảng Nam, Nam Định, Bạc Liêu, Thái Bình, Cà Mau, Sóc Trăng, Hậu Giang, Quảng Ngãi, Thái Nguyên, Trà Vinh, Đà Nẵng, Quảng Ninh, Thanh Hóa, Hà Giang, Hà Tĩnh, Tiền Giang, Lào Cai, Huế, Bắc Kạn, Quảng Bình, Hà Nam, Quảng Nam, Phú Thọ, Bình Dương, Bắc Giang, Ninh Thuận, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Kon Tum, Kiên Giang, Cần Thơ, Đắk Nông, Long An, Hải Phòng, Hải Dương, Tây Ninh, Gia Lai, Ninh Bình, Tuyên Quang, Vĩnh Phúc, Bình Phước, Bến Tre, TP. Hồ Chí Minh, Sơn La, Phú Yên.

³¹ Gia Lai, Bình Dương, Cần Thơ, Hải Dương, Hậu Giang, Kon Tum, Lâm Đồng, Nam Định, Tiền Giang, Trà Vinh, Kiên Giang, Long An, Phú Thọ.

tháng thực hiện Đề án, các bộ, ngành, địa phương đã tổ chức một số hình thức truyền thông dự thảo chính sách như: Sản xuất các ấn phẩm truyền thông (phim, phóng sự, infographic...); tổ chức các hội thảo, tọa đàm lấy ý kiến về dự thảo Luật; xây dựng tin, bài truyền thông đăng tải trên Cổng Thông tin điện tử của Bộ, ngành, phương tiện thông tin đại chúng; phối hợp với báo hình xây dựng tọa đàm truyền hình; tổ chức họp báo thông tin về chính mới trong dự thảo Luật; tổ chức diễn đàn, hội nghị phản biện xã hội về dự thảo chính sách giữa cơ quan chủ trì soạn thảo với các cơ quan, tổ chức có liên quan, đối tượng chịu sự tác động của văn bản...

Bộ Tư pháp cũng đã xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ ký ban hành Đề án “Tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân” và Đề án “Thí điểm đổi mới hoạt động đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL”³². Trong năm 2022, Bộ Tư pháp cũng đã triển khai một số hoạt động khảo sát qua phiếu và tại 03 địa phương (Quảng Ninh, Khánh Hòa và Sóc Trăng) phục vụ xây dựng khung tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL vào năm 2023.

Các Đề án về PBGDPL theo Quyết định số 1521/QĐ-TTg được thực hiện qua nhiều hoạt động như: Bộ Quốc phòng đã ban hành Kế hoạch và triển khai một số hoạt động của Đề án “Phát huy vai trò lực lượng Quân đội tham gia công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, vận động nhân dân chấp hành pháp luật tại cơ sở giai đoạn 2021-2027”: Mở chuyên trang PBGDPL trên Báo Quân đội nhân dân, Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng; tổ chức giao lưu về pháp luật trên Truyền hình quân đội; biên soạn tài liệu pháp luật và tài liệu kỹ năng PBGDPL cho cán bộ, chiến sỹ làm công tác PBGDPL...Thực hiện Đề án “Nâng cao hiệu quả công tác PBGDPL gắn với vận động quần chúng Nhân dân chấp hành pháp luật tại cơ sở của lực lượng Công an nhân dân giai đoạn 2021 - 2027”, Bộ Công an đã ban hành Kế hoạch thực hiện Đề án năm 2022; xây dựng, ban hành Kế hoạch tổ chức điều tra, khảo sát đánh giá nhu cầu thông tin về pháp luật của các đối tượng thuộc Đề án; nghiên cứu biên soạn tài liệu “Kỹ năng tuyên truyền, PBGDPL gắn với vận động quần chúng bảo vệ an ninh trật tự của lực lượng Công an nhân dân” để in, cấp phát cho Công an các đơn vị, địa phương; hướng dẫn xây dựng mô hình PBGDPL có hiệu quả; biên soạn tài liệu pháp luật; tổ chức PBGDPL cho phạm nhân trong trại giam; PBGDPL qua mạng xã hội. Công an các đơn vị, địa phương rà soát các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến công tác PBGDPL thuộc phạm vi Đề án. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã có văn bản hướng dẫn các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện Chương trình “Tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2022 - 2027” năm 2022³³.

Qua theo dõi, thống kê của Bộ Tư pháp, hiện đang có khoảng 24 chương trình, đề án về PBGDPL đang được triển khai trong năm 2022 (xem Phụ lục II).

5. Chỉ đạo việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong PBGDPL

³² Quyết định số 977/QĐ-TTg ngày 11/8/2022 và Quyết định số 979/QĐ-TTg ngày 12/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ.

³³ Công văn số 1746/LĐTĐ-BHXH-TCGDNN ngày 30/5/2022.

Tại các bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương, địa phương, các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác PBGDPL đã được áp dụng với nhiều mô hình, hình thức đa dạng, tiêu biểu như: thành lập các fanpage để cung cấp thông tin pháp luật (Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Tây Ninh, Bình Dương, Đồng Tháp, Hà Nội, Công an tỉnh Điện Biên, Công an tỉnh Quảng Ninh...); sử dụng các tin nhắn SMS qua các mạng di động để cung cấp thông tin pháp luật (Bộ Công an); hệ thống truyền thanh cơ sở (Lào Cai, Bà Rịa – Vũng Tàu)... Cùng với các hình thức tuyên truyền, PBGDPL truyền thống, nhiều mô hình PBGDPL ứng dụng công nghệ thông tin, cung cấp thông tin pháp luật trên môi trường mạng Internet, các thiết bị điện thoại di động thông minh và các nền tảng ứng dụng mạng xã hội như Youtube, Facebook, Zalo..., điển hình như: Điện Biên (với trang Fanpage, kênh Youtube “An ninh Điện Biên”; 100% Công an huyện, xã, phường, thị trấn xây dựng Trang fanpage riêng của đơn vị để tổ chức tuyên truyền phổ biến về các hoạt động tiêu biểu của lực lượng Công an tỉnh)', Lạng Sơn (duy trì hiệu quả hoạt động trang Thông tin điện tử Công an tỉnh, trang fanpage “Tuổi trẻ Công an Lạng Sơn”; đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền, PBGDPL, định hướng dư luận xã hội trên mạng xã hội qua các trang fanpage trên Facebook, Zalo như “Tuổi trẻ Công an Lạng Sơn”, “Hội Phụ nữ Công an Lạng Sơn”, “Thông tin an toàn giao thông Công an tỉnh Lạng Sơn”); Quảng Ninh (đăng tải, chia sẻ các bài viết tuyên truyền các nội dung pháp luật lên Trang thông tin điện tử Công an tỉnh, các trang Facebook chính thống như Tuổi trẻ Công an Quảng Ninh, Leng Keng, Đất mỏ 24h, XDPT Online...); Bình Định, An Giang (xây dựng các ứng dụng PBGDPL như: App “Báo cháy 114”, phát động phong trào “Tuyên truyền, vận động các hộ gia đình tự tháo gỡ lồng sắt “chuồng cọp”, tạo lối thoát nạn thứ 2, tự trang bị phương tiện chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ”...); Thành phố Hồ Chí Minh (đã xây dựng các trang thông tin điện tử và triển khai quét mã QR code để người dân truy cập vào video “Hướng dẫn đăng tải dịch vụ công trực tuyến mức độ 4 đối với thủ tục nộp phạt qua cổng dịch vụ công quốc gia” và mã QR code để người dân truy cập Cổng dịch vụ công của Bộ Công an để thực hiện các thao tác đăng ký xe trực tuyến...).

Việc đăng tải các văn bản pháp luật, nhất là những văn bản pháp luật mới ban hành, quy định pháp luật và dự thảo văn bản có liên quan mật thiết đến quyền và lợi ích của người dân, doanh nghiệp lên Cổng/Trang thông tin điện tử PBGDPL của bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương và địa phương cũng dần được chú trọng và đi vào nền nếp với quy chế vận hành và ban biên tập cụ thể. Trong cả năm 2022, cả nước đã đăng tải 879.586 tài liệu trên Internet (xem Phụ lục V). Hiện cả nước có 14 bộ, ngành³⁴ và 55 địa phương³⁵ đã xây dựng đã vận hành Cổng/Trang thông tin PBGDPL.

³⁴ Bao gồm: Bộ Công an, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Quốc phòng, Bộ Tư pháp, Bộ Xây dựng, Ủy ban Dân tộc, Bảo hiểm xã hội Việt Nam, Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam, Trung ương Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam.

³⁵ 8 địa phương chưa xây dựng và vận hành Cổng/Trang thông tin PBGDPL bao gồm: Bình Dương, Bình Thuận, Hà Giang, Hưng Yên, Kiên Giang, Phú Yên, Quảng Bình và Quảng Trị.

Bộ Tư pháp đang hoàn thiện và vận hành thí điểm Cổng Thông tin điện tử PBGDPL quốc gia (tại địa chỉ pbgdpl.gov.vn), phấn đấu sẽ khai trương vận hành chính thức nhân dịp Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2023. Thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch Hội đồng trung ương tại Công văn số 1619/VPCP-PL ngày 16/3/2022 và Thông báo số 45/TB-VPCP ngày 18/02/2022, Bộ Tư pháp đã tham vấn ý kiến các chuyên gia để làm rõ sự cần thiết, tính khả thi của việc xây dựng Đề án chuyển đổi số trong công tác PBGDPL trên cơ sở Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; kế thừa, tiếp nối với quá trình triển khai Dự án đầu tư công trung hạn xây dựng Hệ thống thông tin PBGDPL mà Bộ Tư pháp đang triển khai. Bộ Tư pháp dự kiến tổ chức các hoạt động khảo sát, nghiên cứu, học tập kinh nghiệm nước ngoài; xây dựng nội dung Đề án với các nhiệm vụ, giải pháp công nghệ và mô hình vận hành cụ thể trong năm 2023 và trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Đề án trong năm 2024.

6. Chỉ đạo việc ban hành Thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP ngày 27/01/2014 và thực hiện các giải pháp bảo đảm nguồn lực cho công tác PBGDPL

Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương (Bộ Tư pháp) đã rà soát, đánh giá tình hình thực hiện và đề xuất sửa đổi, bổ sung Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP ngày 27/01/2014 của Bộ Tài chính và Bộ Tư pháp quy định việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí ngân sách nhà nước bảo đảm cho công tác PBGDPL và chuẩn tiếp cận pháp luật của người dân tại cơ sở³⁶. Trên cơ sở kết quả rà soát, thành viên Hội đồng trung ương là Thứ trưởng Bộ Tài chính đang chủ trì chỉ đạo, phối hợp với Bộ Tư pháp xây dựng dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung/thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP. Dự thảo Thông tư đã được lấy ý kiến các bộ, ngành, địa phương và đang được Bộ Tài chính tổng hợp và hoàn thiện trình ban hành.

Điểm đổi mới trong thực hiện giải pháp kinh phí cho công tác PBGDPL là một số địa phương đã chủ động xây dựng Nghị quyết chuyên đề của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh về một số biện pháp nâng cao hiệu quả công tác PBGDPL trên địa bàn tỉnh theo giai đoạn (Quảng Ninh, Tiền Giang...), trong đó tập trung chỉ đạo, thực hiện các giải pháp, bố trí nguồn lực cho công tác PBGDPL. Tính tới thời điểm hiện tại, đa số các địa phương³⁷ đã ban hành văn bản pháp luật hướng dẫn về kinh phí bảo đảm công tác PBGDPL.

7. Bảo đảm nguồn nhân lực phục vụ công tác PBGDPL và thực hiện chính sách huy động các nguồn lực xã hội tham gia hoạt động PBGDPL

Công tác kiện toàn, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác PBGDPL tiếp tục được quan tâm thực hiện. Tính đến tháng 10/2022, cả nước có 1.759 báo cáo viên pháp luật trung ương, 7.429 báo cáo viên cấp tỉnh, 17.751 báo

³⁶ Báo cáo số 63/BC-BTP ngày 25/3/2022.

³⁷ 46/63 địa phương đã ban hành, bao gồm: An Giang, Bà Rịa – Vũng Tàu, Bắc Giang, Bắc Kạn, Bạc Liêu, Bắc Ninh, Bến Tre, Bình Dương, Bình Phước, Bình Thuận, Cần Thơ, Cà Mau, Đắk Nông, Đắk Lắk, Điện Biên, Đồng Nai, Đồng Tháp, Hải Dương, Hải Phòng, Hà Giang, Hậu Giang, Hòa Bình, Khánh Hòa, Lai Châu, Lâm Đồng, Long An, Nghệ An, Ninh Thuận, Phú Thọ, Phú Yên, Quảng Bình, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Quảng Ninh, Quảng Trị, Sóc Trăng, Sơn La, Tây Ninh, Thừa Thiên – Huế, Tiền Giang, TP Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Tuyên Quang, Trà Vinh, Vĩnh Long, Vĩnh Phúc.

cáo viên cấp huyện và 146.765 tuyên truyền viên pháp luật cấp xã (xem Phụ lục III). Đội ngũ giáo viên dạy môn pháp luật, môn giáo dục công dân từng bước được bổ sung và chuẩn hóa, cơ bản đáp ứng yêu cầu triển khai thực hiện nhiệm vụ. Đặc biệt, một số địa phương (Trà Vinh) đã triển khai xây dựng chính sách ưu tiên sử dụng người biết tiếng dân tộc tham gia PBGDPL.

Ủy ban Dân tộc tổ chức nghiên cứu, rà soát các chính sách liên quan và đối tượng là người biết tiếng dân tộc thiểu số, người có uy tín trong cộng đồng dân cư, già làng, trưởng bản, chức sắc, chức việc trong các tôn giáo ở vùng dân tộc thiểu số tham gia công tác PBGDPL để làm căn cứ tham mưu Thủ tướng Chính phủ ban hành chính sách ưu tiên sử dụng các đối tượng này tham gia công tác PBGDPL.

Ở nhiều địa phương, Hội Luật gia cấp tỉnh, cấp huyện, các Đoàn Luật sư đã phối hợp với các ngành liên quan huy động sự tham gia của luật sư, tư vấn viên pháp luật trong công tác PBGDPL tại cơ sở, trong đó Hội Luật gia Việt Nam đang thực hiện thí điểm hơn 200 Trung tâm (Tổ) Pháp luật cộng đồng tại xã, phường, thị trấn với sự tham gia tự nguyện của hội viên luật gia.

Trong năm 2022, tổng kinh phí dành cho công tác PBGDPL là trên 644 tỷ đồng, trong đó hơn 601 tỷ được bố trí từ ngân sách nhà nước và hơn 43,4 tỷ tiền huy động hỗ trợ cho công tác PBGDPL từ nguồn xã hội hóa, chiếm tỷ lệ 6,7% kinh phí dành cho công tác PBGDPL trong cả nước, tăng hơn so với cùng kỳ năm 2021³⁸ (xem thêm Phụ lục V).

8. Tăng cường kiểm tra, sơ kết, tổng kết về công tác PBGDPL

8.1. Hội đồng trung ương đã tổ chức các Đoàn kiểm tra về hoạt động của Hội đồng và công tác PBGDPL tại các bộ: Bộ Công Thương (ngày 22/11/2022); Bộ Tài Chính (ngày 29/11/2022); Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (ngày 23/11/2022) và các tỉnh: Bình Dương, Tây Ninh (ngày 20, 21/6/2022)³⁹; Quảng Ninh, Lạng Sơn (ngày 18, 19/7/2022)⁴⁰. Riêng Bộ Tài nguyên và Môi trường thực hiện kiểm tra qua báo cáo. Sau mỗi đoàn kiểm tra, Hội đồng trung ương đã ban hành các kết luận đánh giá những kết quả đã đạt được và tồn tại, hạn chế trong công tác PBGDPL của từng bộ, ngành, địa phương kiểm tra⁴¹; đồng thời chỉ đạo, kiến nghị cụ thể để kịp thời khắc phục những tồn tại, hạn chế. Trên cơ sở kết luận của Hội đồng trung ương, các địa phương⁴² đã có những chỉ đạo cụ

³⁸ Kinh phí xã hội hóa năm 2021 chiếm 5,7% tổng kinh phí cho công tác PBGDPL.

³⁹ Với sự tham gia của 04 thành viên Hội đồng là lãnh đạo Bộ Tư pháp, Ban Dân vận Trung ương, Ủy ban Dân tộc và Hội Luật gia Việt Nam.

⁴⁰ Với sự tham gia của 02 thành viên Hội đồng là lãnh đạo Ủy ban TW Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

⁴¹ Đoàn kiểm tra đã ban hành Kết luận số 01/KL-ĐKT ngày 02/8/2022 tại tỉnh Quảng Ninh; Kết luận số 02/KL-ĐKT ngày 03/8/2022 tại tỉnh Lạng Sơn; Kết luận số 2863/KL-ĐKT ngày 09/8/2022 tại tỉnh Bình Dương; Kết luận số 2864/KL-ĐKT ngày 09/8/2022 tại tỉnh Tây Ninh; Kết luận số 324/KL-ĐKT ngày 06/02/2023 tại Bộ Tài chính và Kết luận số 325/KL-ĐKT ngày 06/02/2023 tại Bộ Công Thương.

⁴² a) Lạng Sơn: Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh Lạng Sơn đã ban hành Công văn số 43/CV-HĐPH ngày 31/8/2022 thực hiện kết luận kiểm tra. Trên cơ sở đó, Lạng Sơn đã khắc phục được một số khó khăn, tồn tại như sau:

- Lực lượng báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật, cán bộ làm công tác PBGDPL tiếp tục được củng cố, kiện toàn, chất lượng nguồn nhân lực làm công tác PBGDPL được nâng lên. Hiện nay, có 86 báo cáo viên pháp luật cấp tỉnh, 329 báo cáo viên cấp huyện; 3.209 tuyên truyền viên pháp luật tăng hơn so với năm 2021 chỉ có 86 báo cáo viên pháp luật tỉnh, 268 báo cáo viên cấp huyện và 3120 tuyên truyền viên pháp luật

thể để kịp thời khắc phục những bất cập, hạn chế thuộc phạm vi quản lý.

Bên cạnh đó, các địa phương được kiểm tra đã thực hiện truyền thông dự thảo chính sách pháp luật từ sớm, từ xa theo Quyết định số 407/QĐ-TTg ngày 30/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Tăng cường truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình soạn thảo văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022-2027”; nâng cao năng lực đội ngũ báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật thông qua tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng PBGDPL; thực hiện PBGDPL thông qua hoạt động chuyên môn, nhất là các lĩnh vực liên quan trực tiếp đến người dân, doanh nghiệp, trong đó chú trọng tăng cường công tác PBGDPL cho các đối tượng đặc thù, yếu thế trên địa bàn (ngư dân, khách du lịch lưu trú; người theo tín ngưỡng, tôn giáo, người lao động, công nhân trong doanh nghiệp, người dân tại khu vực cửa khẩu...) ⁴³. Tăng cường kiểm tra công tác PBGDPL và hoạt động của Hội đồng tại địa phương; đồng thời chú trọng hơn đến huy động nguồn lực xã hội cho công tác PBGDPL ⁴⁴.

Một số thành viên Hội đồng trung ương cũng đã chủ động kiểm tra, đánh giá, khảo sát hoạt động PBGDPL trong lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý ngay từ

- Lạng Sơn đã đa dạng hóa các hình thức PBGDPL, triển khai các hình thức PBGDPL mới, ứng dụng công nghệ thông tin như: Năm 2022, Lạng Sơn đã đăng tải 3.267 tài liệu trên internet tăng hơn so với năm 2021 chỉ có 1.117 tài liệu.

- Lạng Sơn quan tâm hơn trong việc cấp tăng kinh phí cho công tác PBGDPL. Theo đó, tổng kinh phí PBGDPL năm 2022 đạt trên 5,1 tỷ đồng tăng hơn so với năm 2021 là 4,7 tỷ đồng.

b) Quảng Ninh: Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh Quảng Ninh đã chỉ đạo khắc phục được một số khó khăn, tồn tại như sau:

- Ban hành văn bản và kịp thời thực hiện PBGDPL các văn bản quy phạm pháp luật mới được thông qua tại các kỳ họp của Quốc hội và Hội đồng nhân dân tỉnh (Kế hoạch số 187/KH-UBND ngày 03/8/2022 phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật được thông qua tại Kỳ họp thứ 3 Quốc hội khóa XV và Kỳ họp thứ 9 Hội đồng nhân dân tỉnh Quảng Ninh khóa XIV, nhiệm kỳ 2021-2026) và đẩy mạnh PBGDPL dịp Tết Quý Mão và Lễ hội Xuân 2023 (Công văn số 1549/HĐPH ngày 08/12/2022)

- Chỉ đạo đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin trong PBGDPL (Kế hoạch số 280/KH-UBND ngày 28/11/2022 về thực hiện Đề án “Đẩy mạnh ứng dụng các nền tảng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác PBGDPL trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022-2025), thực hiện cập nhật thông tin pháp luật trên Trang Thông tin PBGDPL của tỉnh.

- Quảng Ninh tiếp tục quan tâm cấp tăng kinh phí cho công tác PBGDPL. Theo đó, tổng kinh phí năm 2022 đạt trên 27,2 tỷ đồng tăng hơn so với năm 2021 đạt 18,7 tỷ đồng.

c) Bình Dương: Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh Bình Dương đã chỉ đạo thực hiện một số đổi mới, đa dạng hóa các hình thức PBGDPL như: Tăng cường xây dựng Infographic pháp luật, video clip pháp luật. Biên chế công chức tham mưu về PBGDPL của Sở Tư pháp vào thời điểm kiểm tra là 02 người thì hiện nay Phòng Văn bản – Tuyên truyền đã bố trí thêm công chức đảm nhiệm tham mưu về PBGDPL.

d) Tây Ninh: Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương tỉnh Tây Ninh đã ban hành Công văn số 3091/UBND-NC ngày 13/9/2022 thực hiện kết luận kiểm tra. Trên cơ sở đó, Tây Ninh đã khắc phục được một số bất cập cụ thể như sau:

- Sở Tư pháp đã đề xuất xây dựng Nghị quyết quy định biện pháp nâng cao hiệu quả công tác PBGDPL trên địa bàn tỉnh đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 nhằm tạo cơ sở pháp lý cho việc nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác PBGDPL (xây dựng Tờ trình số 529/TTr-UBND ngày 28/02/2023)

- Đã ban hành văn bản hướng dẫn tự kiểm tra công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật 09 tháng đầu năm 2022 (Công văn số 1918/HĐPH ngày 05/9/2022) và ban hành thông báo kết quả tự kiểm tra đề các cơ quan, đơn vị chấn chỉnh (Thông báo số 2325/TB-HĐPH ngày 19/10/2022)

- Việc xã hội hoá công tác PBGDPL được tăng cường. Năm 2022, Tây Ninh thu hút được hơn 526 triệu đồng kinh phí xã hội hoá cho công tác PBGDPL (năm 2021 là 323 triệu đồng).

- Nhằm đổi mới các hình thức PBGDPL, Tây Ninh đã thực hiện biên soạn, phát hành tài liệu PBGDPL cho các đối tượng đặc thù theo từng tháng. Đồng thời đề rút kinh nghiệm, nâng cao hiệu quả hoạt động tổ chức các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, Tây Ninh đã tổ chức Hội nghị tổng kết các cuộc thi viết tìm hiểu pháp luật năm 2022 trên địa bàn tỉnh.

⁴³ Năm 2022 tỉnh Quảng Ninh có hơn 200 tài liệu PBGDPL được biên dịch ra tiến dân tộc thiểu số

⁴⁴ Tây Ninh, Bình Dương

đầu năm để kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình thực hiện và chỉ đạo, hướng dẫn kịp thời⁴⁵. Nhiều đoàn kiểm tra của Hội đồng một số địa phương đã tổ chức các đoàn kiểm tra tới tận cơ sở hoặc đã có phối hợp, phân công huy động vào cuộc của cả hệ thống chính trị trong thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động PBGDPL trên địa bàn⁴⁶. Tại một số địa phương (Quảng Ngãi), kết quả kiểm tra là cơ sở để các sở, ban, ngành, đoàn thể kịp thời chấn chỉnh và khắc phục theo các kết luận kiểm tra.

8.2. Một số bộ, ngành đã tổ chức sơ kết, tổng kết thực hiện văn bản về công tác PBGDPL như: Bộ Quốc phòng tổ chức Hội nghị sơ kết 3 năm thực hiện Đề án “Tuyên truyền, phổ biến Luật Cảnh sát biển Việt Nam, giai đoạn 2019 - 2023”; Bộ Tư pháp, Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam tổ chức tổng kết thực hiện Chương trình phối hợp số 2828/CTPH-BTP-THVN-TNVN ngày 11/8/2017 về thông tin, truyền thông trong công tác PBGDPL và hoạt động của Bộ, ngành Tư pháp giai đoạn 2017 – 2021.

Ngày 20/5/2022, Bộ trưởng Bộ Tư pháp đã ban hành Quyết định số 1196/QĐ-BTP ban hành Kế hoạch tổng kết thực hiện Luật PBGDPL. Đến nay, 36 bộ, ngành, đoàn thể trung ương và 63/63 Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đã tổ chức tổng kết Luật. Ngày 22/12/2022, Bộ Tư pháp đã tổ chức Hội nghị tổng kết thực hiện Luật PBGDPL dưới sự chủ trì của đồng chí Thứ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Thanh Tịnh, Phó Chủ tịch Hội đồng trung ương nhằm đánh giá kết quả đạt được; làm rõ những hạn chế, bất cập và nguyên nhân của những hạn chế, bất cập trong thực hiện Luật PBGDPL; đề xuất các giải pháp để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác PBGDPL trong thời gian tới; đồng thời khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong quá trình thực hiện Luật PBGDPL.

9. Hoàn thành việc kiện toàn Hội đồng các cấp và Tổ Thư ký giúp việc theo Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg ngày 21/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về thành phần và nhiệm vụ, quyền hạn của Hội đồng

Tại trung ương, tuy không được quy định trong Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg ngày 21/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về thành phần và nhiệm vụ, quyền hạn của Hội đồng (sau đây gọi là Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg) nhưng một số bộ, cơ quan, tổ chức trung ương⁴⁷ đã chủ động kiện toàn lại Hội đồng của bộ, ngành mình để bảo đảm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong thời gian tới.

Tại địa phương, 100% Hội đồng cấp tỉnh đã hoàn thành việc kiện toàn Hội đồng theo đúng thành phần quy định tại Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg. Trong đó, Hội đồng cấp tỉnh của 07 địa phương do Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh làm Chủ tịch Hội đồng⁴⁸. Một số tỉnh (Điện Biên, Đồng Nai và Quảng Bình) đã đưa đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân cấp huyện vào thành phần Hội đồng cấp tỉnh (xem Phụ lục IV).

⁴⁵ Bộ Tài Chính, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

⁴⁶ Bình Thuận.

⁴⁷ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Bộ Quốc phòng...

⁴⁸ Bình Phước, Đồng Nai, Hậu Giang, Lâm Đồng, Long An, Quảng Nam và Yên Bái.

Đánh giá chung

Trong năm 2022, 100% Hội đồng cấp tỉnh đã hoàn thành việc củng cố, kiện toàn về tổ chức theo Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg. Theo chức năng, nhiệm vụ được giao, Hội đồng các cấp tổ chức hoạt động với nhiều hình thức đa dạng, thường xuyên hơn. Nhiều nhiệm vụ trọng tâm của Hội đồng trung ương theo Kế hoạch hoạt động năm 2022 và Thông báo kết luận số 45/TB-VPCP của Chủ tịch Hội đồng trung ương đã được các thành viên chủ động tổ chức thực hiện. Bộ Tư pháp, Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương đã phát huy rõ hơn vai trò làm đầu mối năm bắt thông tin, gắn kết, tăng cường sự phối hợp giữa các bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương, địa phương thông qua các buổi làm việc chuyên đề để đánh giá kết quả, khó khăn, vướng mắc và đề ra giải pháp thúc đẩy công tác PBGDPL. Tổ chức thành công chuỗi sự kiện hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2022, trong đó điểm nhấn là Lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật góp phần khẳng định, tôn vinh các giá trị, vai trò, ý nghĩa đặc biệt quan trọng của Hiến pháp, pháp luật trong đời sống xã hội. Các hoạt động kiểm tra của Hội đồng trung ương được chủ động thực hiện từ sớm và xuyên suốt trong cả năm, có sự tham gia của nhiều đồng chí thành viên Hội đồng trung ương. Một số đồng chí thành viên Hội đồng đã tích cực tham gia hoạt động của Hội đồng như: đồng chí Ngô Sách Thực - Phó Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội đồng; đồng chí Nguyễn Lam - Phó Trưởng Ban Dân vận Trung ương, Ủy viên Hội đồng; đồng chí Lê Sơn Hải - Thứ trưởng, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc, Ủy viên Hội đồng; đồng chí Lê Thị Kim Thanh - Phó Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam, Ủy viên Hội đồng... Kết quả hoạt động của Hội đồng đã góp phần nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành về vai trò, tầm quan trọng của công tác PBGDPL; tăng cường chất lượng, hiệu quả công tác PBGDPL; đảm bảo quyền được thông tin pháp luật, nâng cao hiểu biết, ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, Nhân dân, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh của đất nước và tăng cường quản lý nhà nước, quản lý xã hội bằng pháp luật. Thông qua hoạt động kiểm tra của Hội đồng trung ương, một số địa phương đã có sự chuyển biến trong nhận thức và đã có sự quan tâm, chỉ đạo sát sao hơn đến công tác PBGDPL như Tây Ninh⁴⁹, Tiền Giang⁵⁰...

II. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

1.1. Việc ban hành Thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP chậm tiến độ theo Kế hoạch hoạt động của Hội đồng trung ương năm 2022 (Quý I/2022) do gặp khó khăn trong rà soát, đánh giá, tổng hợp các khó khăn, vướng mắc và đề xuất, kiến nghị của địa phương, đồng thời do có sự thay đổi hình thức, phạm vi của Thông tư (trước đây dự kiến ban hành Thông tư sửa đổi, bổ sung. Tuy nhiên, qua ý kiến của Bộ Tư pháp tại Công văn số 465/BTP-PBGDPL ngày 15/02/2023 thì hiện nay Bộ Tài chính đang dự

⁴⁹ Tổ chức rà soát, kiểm tra, đánh giá thực trạng nguồn lực và chất lượng đội ngũ pháp chế phụ trách công tác PBGDPL tại các sở, ban, ngành trên toàn tỉnh.

⁵⁰ Đang nghiên cứu trình Hội đồng nhân dân tỉnh cơ chế kinh phí riêng cho công tác PBGDPL.

thảo Thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP).

1.2. Tính đến nay mới chỉ có 10 bộ, ngành⁵¹, 57 tỉnh, thành phố⁵² đã ban hành Kế hoạch, công văn hướng dẫn triển khai thực hiện Đề án và 13 tỉnh, thành phố¹ đã ban hành văn bản hướng dẫn của Hội đồng cấp tỉnh. Do đó, vẫn còn nhiều bộ, ngành, địa phương chưa ban hành Kế hoạch tổ chức truyền thông dự thảo chính sách theo yêu cầu của Quyết định số 407/QĐ-TTg. Hình thức truyền thông chưa phong phú, chủ yếu là tổ chức hội thảo, tọa đàm lấy ý kiến.

1.3. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác PBGDPL còn chưa đồng đều, chủ yếu tập trung tại các khu vực đô thị. Số lượng tin, bài, tài liệu được cập nhật trực tuyến còn chiếm tỷ lệ thấp so với số lượng các tài liệu PBGDPL được phát hành (theo ước tính chỉ chiếm khoảng 1,08%).

1.4. Việc thực hiện nhiệm vụ tham mưu, đề xuất chính sách khuyến khích, ưu tiên phát triển, sử dụng người biết tiếng dân tộc thiểu số, người có uy tín trong cộng đồng dân cư, già làng, trưởng bản, chức sắc, chức việc trong các tôn giáo ở vùng dân tộc thiểu số còn chưa tạo được nhiều chuyển biến. Số lượng đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật là người dân tộc thiểu số còn chiếm tỷ lệ rất nhỏ.

1.5. Công tác kiểm tra của Hội đồng còn ít, cơ bản vẫn chỉ tập trung tháo gỡ khó khăn, vướng mắc của các bộ, ngành, địa phương trong triển khai thực hiện công tác PBGDPL.

1.6. Công tác xã hội hóa các hoạt động PBGDPL chưa có hiệu quả.

2. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

2.1. Nguyên nhân chủ quan:

- Người đứng đầu một số cơ quan, địa phương chưa thực sự quan tâm đến công tác PBGDPL nên chưa chỉ đạo thường xuyên, sâu sát cũng như bố trí nguồn lực, điều kiện bảo đảm để đáp ứng yêu cầu triển khai nhiệm vụ. Chưa có giải pháp phát huy sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị tham gia vào công tác PBGDPL.

- Một số Hội đồng của bộ, ngành, địa phương hoạt động chưa thực sự hiệu quả, chưa bám sát vào các nhiệm vụ được giao để chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện.

- Nguồn nhân lực tham mưu quản lý nhà nước ở nhiều bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương, địa phương còn thiếu so với yêu cầu, nhất là ở địa phương, cơ sở. Nhiều Sở Tư pháp chỉ có 3-4 biên chế tham mưu công tác PBGDPL, một số bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương có số lượng biên chế tham mưu công tác pháp chế còn ít (Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ có 10 biên chế). Vẫn còn một

⁵¹ Bộ Giao thông vận tải; Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Bộ Tư pháp; Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh; Bộ Thông tin và Truyền thông; Ủy ban Dân tộc; Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội; Bộ Công Thương; Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh.

⁵² Bà Rịa – Vũng Tàu, Hưng Yên, Hòa Bình, Quảng Trị, Yên Bái, Bắc Ninh, Nghệ An, Cao Bằng, Bình Thuận, Bình Định, Quảng Nam, Nam Định, Bạc Liêu, Thái Bình, Cà Mau, Sóc Trăng, Hậu Giang, Quảng Ngãi, Thái Nguyên, Trà Vinh, Đà Nẵng, Quảng Ninh, Thanh Hóa, Hà Giang, Hà Tĩnh, Tiền Giang, Lào Cai, Thừa Thiên Huế, Bắc Kạn, Quảng Bình, Hà Nam, Quảng Nam, Phú Thọ, Bình Dương, Bắc Giang, Ninh Thuận, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Kon Tum, Kiên Giang, Cần Thơ, Đắk Nông, Long An, Hải Phòng, Hải Dương, Tây Ninh, Gia Lai, Ninh Bình, Tuyên Quang, Vĩnh Phúc, Bình Phước, Bến Tre, TP. Hồ Chí Minh, Sơn La, Vĩnh Long, Đồng Tháp, Đắk Lắk.

số Hội đồng chưa được bố trí kinh phí hoạt động.

2.2. Nguyên nhân khách quan:

- Vấn đề tài chính phục vụ công tác PBGDPL là vấn đề khó, phức tạp đòi hỏi cần nhiều thời gian công sức để tổng hợp, rà soát các khó khăn, vướng mắc và tiếp thu các ý kiến, đề xuất của các bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương và địa phương một cách thỏa đáng.

- Khối lượng công việc trong các tháng đầu năm 2022 của các bộ, cơ quan, tổ chức ở trung ương và địa phương lớn và tăng mạnh, đặc biệt sau khi dịch bệnh Covid-19 được kiểm soát.

- Một số quy định trong Luật PBGDPL và văn bản hướng dẫn thi hành⁵³ không còn phù hợp, chưa tạo điều kiện thuận lợi cho việc xây dựng các cơ chế khuyến khích sự tham gia, đóng góp của xã hội vào công tác PBGDPL.

III. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CỦA HỘI ĐỒNG NĂM 2023 VÀ PHÂN CÔNG TRÁCH NHIỆM

1. Nhiệm vụ trọng tâm năm 2023

Ngày 09/11/2022, Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành Nghị quyết số 27-NQ/TW về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam trong giai đoạn mới, trong đó khẳng định quan điểm: Bảo đảm thượng tôn Hiến pháp và pháp luật. Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam tổ chức và hoạt động theo Hiến pháp và pháp luật, quản lý xã hội bằng Hiến pháp và pháp luật; lấy con người là trung tâm, mục tiêu, chủ thể và động lực phát triển đất nước. Đến năm 2030, thượng tôn Hiến pháp và pháp luật trở thành chuẩn mực ứng xử của mọi chủ thể trong xã hội. Thực hiện mục tiêu, quan điểm này, Nghị quyết số 27-NQ-TW xác định nhiệm vụ “Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, giáo dục, nâng cao nhận thức về Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam” là nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới hệ thống chính trị; được tiến hành đồng bộ với thực hiện dân chủ xã hội chủ nghĩa và phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Trước yêu cầu này, trong năm 2023, Bộ Tư pháp tham mưu Hội đồng trung ương tập trung chỉ đạo thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm sau đây:

1.1. Tiếp tục thực hiện các giải pháp nhằm phát huy vai trò của các cấp ủy Đảng trong chỉ đạo, triển khai công tác PBGDPL; tăng cường hoạt động phối hợp giữa cơ quan thường trực Hội đồng trung ương với các thành viên Hội đồng để kịp thời phát hiện, tham mưu các giải pháp cho Hội đồng trong chỉ đạo triển khai có hiệu quả công tác PBGDPL trên phạm vi cả nước; kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác PBGDPL.

1.2. Chỉ đạo, theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện hoạt động truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật được giao trong năm 2023 theo Quyết định số 407/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, trọng tâm là các dự thảo: Luật Đất đai (sửa đổi); Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi); Luật Nhà ở (sửa đổi); Luật Bảo vệ quyền lợi

⁵³ Thông tư số 10/2016/TT-BTP ngày 22/7/2013 của Bộ Tư pháp quy định về báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật, Thông tư số 03/2018/TT-BTP ngày 10/3/2018 của Bộ Tư pháp về đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL, Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP ngày 27/01/2014 của Bộ Tài chính và Bộ Tư pháp.

người tiêu dùng (sửa đổi); Luật Đấu thầu (sửa đổi); Luật Giá (sửa đổi); Luật Giao dịch điện tử (sửa đổi); Luật Hợp tác xã (sửa đổi); Luật Phòng thủ dân sự; Luật Tài nguyên nước (sửa đổi); Luật Viễn thông (sửa đổi); Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi); Luật Lưu trữ (sửa đổi); Luật Di sản văn hóa (sửa đổi); Luật Công đoàn (sửa đổi).

1.3. Chỉ đạo thực hiện tổng kết 10 năm thi hành Hiến pháp năm 2013 gắn với việc đổi mới, đa dạng nội dung, hình thức tổ chức hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2023, chú trọng các hoạt động hướng về cơ sở, phù hợp với từng đối tượng, địa bàn; với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, chuyên môn của từng cơ quan, đơn vị, địa phương và yêu cầu đổi mới nội dung, hình thức PBGDPL theo hướng lấy người dân làm trung tâm để trở thành công việc thường xuyên, hàng ngày của mỗi người.

1.4. Chỉ đạo tổng kết 10 năm thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở; tổ chức Hội thi hòa giải viên giỏi toàn quốc lần thứ IV. Hội thi là sự kiện điểm nhấn hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam năm 2023 nhằm thực hiện chủ trương “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Hội thi được tổ chức qua 2 vòng: Vòng sơ khảo tổ chức tại 3 miền (dự kiến tại thành phố Hải Phòng, tỉnh Khánh Hòa và tỉnh Đồng Nai) và vòng chung khảo tại Thành phố Hà Nội.

1.5. Chỉ đạo việc xây dựng và ban hành khung tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL; tổ chức thực hiện đánh giá thí điểm hiệu quả công tác PBGDPL tại các bộ, ngành, địa phương thuộc phạm vi thí điểm của Đề án “Thí điểm đổi mới hoạt động đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL” (phê duyệt kèm theo Quyết định số 979/QĐ-TTg ngày 12/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ).

1.6. Chỉ đạo đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả hoạt động PBGDPL trong nhà trường và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp; khảo sát, kiểm tra thực trạng công tác này.

1.7. Chỉ đạo đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin theo hướng chuyển đổi số trong công tác PBGDPL; đề xuất xây dựng Đề án “Chuyển đổi số trong công tác PBGDPL”. Phát huy vai trò của các phương tiện truyền thông, báo chí, các thiết chế văn hóa, thông tin cơ sở, cổ động trực quan; tổ chức đối thoại chính sách, tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý trong hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam. Đổi mới, đa dạng hóa hình thức tiếp cận pháp luật cho người dân; chỉ đạo cập nhật thông tin trên Cổng Thông tin điện tử PBGDPL quốc gia theo Quy chế cập nhật, quản lý, vận hành Cổng Thông tin điện tử PBGDPL quốc gia.

1.8. Tiếp tục thực hiện Kết luận số 80-KL/TW ngày 20/6/2020 của Ban Bí thư; đôn đốc, định hướng việc tổ chức thực hiện các Đề án và các nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao tại Quyết định số 1521/QĐ-TTg phủ ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận số 80-KL/TW.

1.9. Tổ chức các Đoàn kiểm tra của Hội đồng trung ương tại trung ương và địa phương; nâng cao vai trò chủ động tham mưu, phát hiện các vấn đề trong công tác PBGDPL của Bộ Tư pháp, cơ quan thường trực Hội đồng và Tổ Thư ký giúp việc Hội đồng.

1.10. Chỉ đạo hoàn thành việc xây dựng các chủ trương, chính sách cụ thể

giúp khuyến khích, tạo động lực cho các tổ chức, cá nhân trong xã hội tham gia đóng góp vào công tác PBGDPL.

2. Phân công trách nhiệm

2.1. Các thành viên Hội đồng trung ương chỉ đạo công tác PBGDPL tại bộ, cơ quan, tổ chức trung ương nơi công tác và hướng dẫn các địa phương thực hiện hoạt động PBGDPL trong phạm vi lĩnh vực được giao; thực hiện đúng nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của thành viên Hội đồng theo Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg và Quy chế làm việc của Hội đồng; bảo đảm hoàn thành đúng tiến độ, chất lượng các nhiệm vụ được giao theo Kế hoạch hoạt động của Hội đồng năm 2023, Thông báo kết luận số 45/TB-VPCP ngày 18/02/2022 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Chủ tịch Hội đồng trung ương và Thông báo kết luận số 97/TB-VPCP ngày 27/3/2023 về kết luận của Chủ tịch Hội đồng trung ương; tiếp tục tham mưu, chỉ đạo thực hiện các giải pháp chuyển đổi số trong công tác PBGDPL; phối hợp chặt chẽ với Bộ Tư pháp trong việc xây dựng và vận hành, cập nhật thông tin, nội dung PBGDPL trên Cổng Thông tin điện tử PBGDPL quốc gia.

2.2. Thành viên Hội đồng là đại diện lãnh đạo Ban Nội chính Trung ương, Ban Tuyên giáo Trung ương, Ban Dân vận Trung ương chỉ đạo, đôn đốc phát huy sự vào cuộc của cấp ủy địa phương trong lãnh đạo hệ thống chính trị tham gia vào công tác PBGDPL.

2.3. Thành viên Hội đồng là lãnh đạo Bộ Tư pháp tiếp tục chỉ đạo phát huy vai trò chủ động của Cơ quan Thường trực Hội đồng trung ương trong điều phối, theo dõi, đôn đốc hoạt động Hội đồng và các thành viên Hội đồng trung ương; chủ động tham mưu, đề xuất nội dung phiên họp Hội đồng trung ương; theo dõi, đánh giá về mức độ hoàn thành nhiệm vụ của từng thành viên Hội đồng trung ương, Tổ Thư ký; nghiên cứu sửa đổi Thông tư số 03/2018/TT-BTP ngày 10/3/2018 về quy định Bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

2.4. Thành viên Hội đồng là lãnh đạo Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Hội Luật gia Việt Nam, Liên đoàn Luật sư Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam chỉ đạo tăng cường tổ chức các hoạt động PBGDPL, hỗ trợ pháp luật, trợ giúp pháp lý, đối thoại về pháp luật phù hợp với tính chất đặc thù của từng đối tượng.

2.5. Thành viên Hội đồng là lãnh đạo Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam phối hợp chặt chẽ với Bộ Tư pháp tổ chức đợt cao điểm phổ biến, truyền thông về lĩnh vực pháp luật quan trọng, được xã hội quan tâm khi có đề nghị của cơ quan soạn thảo văn bản quy phạm pháp luật hoặc cơ quan có thẩm quyền; ưu tiên, bố trí phát sóng các chương trình pháp luật vào khung giờ thu hút đông khán giả, thính giả.

2.6. Thành viên Hội đồng là lãnh đạo Bộ Thông tin và Truyền thông tiếp tục phối hợp với Bộ Tư pháp trong việc chỉ đạo, dành nguồn lực cho việc chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin trong đó tăng cường kết nối, chia sẻ dữ liệu các dữ liệu thông tin quản lý nhà nước về PBGDPL làm cơ sở để nắm

bất thông tin phục vụ công tác quản lý nhà nước nói chung, điều phối nguồn lực hoạt động cho công tác PBGDPL nói riêng; hướng dẫn, định hướng việc tăng cường và phát huy vai trò của các cơ quan báo chí, xuất bản, các phương tiện thông tin đại chúng tham gia PBGDPL.

2.7. Thành viên Hội đồng trung ương là lãnh đạo Bộ Tài chính chỉ đạo khẩn trương ban hành Thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP.

2.8. Thành viên Hội đồng trung ương là lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của bộ, ngành mình, tăng cường chỉ đạo triển khai các nhiệm vụ PBGDPL trong nhà trường và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, trọng tâm là đổi mới nội dung, hình thức giảng dạy, học tập môn học pháp luật và giáo dục công dân theo hướng tiên tiến, hiện đại, phù hợp; kiểm tra, đánh giá công tác giáo dục pháp luật trong nhà trường và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp.

2.9. Thành viên Hội đồng trung ương là lãnh đạo Ủy ban Dân tộc chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ tham mưu Thủ tướng Chính phủ ban hành chính sách ưu tiên sử dụng người biết tiếng dân tộc thiểu số, người có uy tín trong cộng đồng dân cư, già làng, trưởng bản, chức sắc, chức việc trong các tôn giáo ở vùng dân tộc thiểu số tham gia công tác PBGDPL.

2.10. Các thành viên Hội đồng trung ương thuộc thành phần Đoàn kiểm tra của Hội đồng năm 2023 bố trí, sắp xếp thời gian tham gia đầy đủ các Đoàn kiểm tra theo Kế hoạch.

2.11. Đề nghị Hội đồng cấp tỉnh căn cứ vào Kế hoạch hoạt động của Hội đồng năm 2023, hướng dẫn của Bộ Tư pháp và thực tế yêu cầu nhiệm vụ chính trị và điều kiện của từng địa phương tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm trong công tác PBGDPL năm 2023 bảo đảm tiến độ và chất lượng.

2.12. Các thành viên Hội đồng trung ương chưa hoàn thành các nhiệm vụ theo Kế hoạch hoạt động của Hội đồng năm 2022 cần có giải trình lý do cụ thể và báo cáo Chủ tịch Hội đồng và các Phó Chủ tịch Hội đồng.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đề nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương tăng cường trách nhiệm chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác PBGDPL trong các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý; bố trí nguồn lực để triển khai công tác PBGDPL, nhất là kinh phí để thực hiện PBGDPL cho đối tượng đặc thù, yếu thế, dân tộc thiểu số, các địa bàn miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế xã hội khó khăn, địa bàn trọng yếu về quốc phòng an ninh.

2. Kính đề nghị Phó Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Hội đồng làm Trưởng Đoàn kiểm tra của Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương tại một số bộ, ngành, địa phương.

3. Đối với các thành viên Hội đồng (trung ương)

3.1. Chỉ đạo thực hiện đầy đủ nhiệm vụ PBGDPL chuyên ngành thuộc phạm vi quản lý; tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức PBGDPL phù hợp với điều kiện thực tiễn; tăng cường PBGDPL cho nhóm đối tượng đặc thù thuộc phạm vi nhiệm vụ được giao. Bố trí kinh phí bảo đảm để thực hiện có hiệu quả

các nhiệm vụ được giao.

3.2. Đề nghị thành viên Hội đồng thực hiện nghiêm các nhiệm vụ được giao tại Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 – 2027”⁵⁴, nhất là việc ban hành, tổ chức thực hiện kế hoạch truyền thông dự thảo chính sách, bố trí kinh phí, con người để thực hiện hiệu quả Đề án. Đồng thời, quan tâm thực hiện Đề án “Tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân”⁵⁵; Đề án “Thí điểm đổi mới hoạt động đánh giá hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật”⁵⁶ và các Đề án khác về PBGDPL của các bộ, ngành.

3.3. Đề nghị thành viên Hội đồng là lãnh đạo Bộ Tài chính sớm chỉ đạo ban hành Thông tư thay thế Thông tư liên tịch số 14/2014/TTLT-BTC-BTP ngày 27/01/2014 của Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp quy định việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí ngân sách nhà nước bảo đảm cho công tác PBGDPL và chuẩn tiếp cận pháp luật của người dân tại cơ sở.

4. Đối với Hội đồng cấp tỉnh

Chỉ đạo thực hiện nghiêm các nhiệm vụ được giao tại Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 – 2027”, nhất là việc ban hành, tổ chức thực hiện kế hoạch truyền thông dự thảo chính sách, bố trí kinh phí, con người để thực hiện hiệu quả Đề án. Quan tâm thực hiện Đề án “Tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân”; Đề án “Thí điểm đổi mới hoạt động đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL”; chỉ đạo thực hiện các Đề án do Bộ Công an và Bộ Quốc phòng thực hiện để tăng cường PBGDPL, vận động quần chúng Nhân dân chấp hành pháp luật tại cơ sở và các Đề án khác về PBGDPL của các bộ, ngành.

Trên đây là Báo cáo tình hình hoạt động của Hội đồng phối hợp PBGDPL năm 2022 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2023, Bộ Tư pháp trân trọng báo cáo Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang, Chủ tịch Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương (để báo cáo);
- Bộ trưởng, Phó Chủ tịch Thường trực Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương (để báo cáo);
- Các ban, bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc CP, Ủy ban Trung ương MTTQVN và các đoàn thể trung ương (để biết);
- Thành viên Hội đồng phối hợp PBGDPL trung ương và thành viên Tổ Thư ký (để biết);
- UBND, Hội đồng phối hợp PBGDPL các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Sở Tư pháp các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Lưu: VT, PBGDPL, Tổ Thư ký.

KT. BỘ TRƯỞNG
CHỦ TRƯỞNG

Nguyễn Thanh Tịnh

⁵⁴ Phê duyệt kèm theo Quyết định số 407/QĐ-TTg ngày 30/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ

⁵⁵ Phê duyệt kèm theo Quyết định số 977/QĐ-TTg ngày 11/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ

⁵⁶ Phê duyệt kèm theo Quyết định số 979/QĐ-TTg ngày 12/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ

